

**ZAKON
O SPOMENICIMA I SIMBOLIMA**

Na osnovu člana 23 Statuta Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 1/00), Skupština Brčko distrikta BiH na 75. sjednici održanoj 15. oktobra 2003. godine, usvojila je

ZAKON

O SPOMENICIMA I SIMBOLIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se postupak postavljanja spomenika i simbola na javnim površinama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: «Distrikt»), njihovo održavanje i zaštita.

Član 2

Spomenici i simboli koji se nalaze izvan javnih površina (groblja, vjerski objekti i pripadajuće površine uz vjerske objekte, privatni posjedi) nisu predmet ovog zakona.

Član 3

U smislu ovog zakona:

- spomenici su djela građevinsko-arhitektonska, vajarska, monumentalnog i dekorativnog slikarstva, primijenjenih umjetnosti i tehničke kulture, koja su posvećena uspomeni na značajne ljude ili događaje;
- simboli su znaci ili grupe znakova koji označavaju neki pojam, izraženi u pisanoj, štampanoj, građevinsko-arhitektonskoj ili nekoj drugoj formi;
- javne površine su sve pokretne i nepokretne stvari u vlasništvu Distrikta, kao i dobra u općoj upotrebi koja se nalaze na teritoriji Distrikta.

Član 4

Na javnim površinama mogu biti postavljeni spomenici i simboli:

- koji su politički i etnički neutralni,
- koji nisu politički i etnički neutralni, a koji su postavljeni do 1992. godine,
- koji nisu politički i etnički neutralni, a koji su na bazi ravnopravnosti svih konstitutivnih naroda, postavljeni u periodu od 1992. godine do 5. marta 1999. godine.

II. POSTAVLJANJE SPOMENIKA I SIMBOLA

Član 5

Zahtjev za postavljanje spomenika ili simbola može podnijeti svako pravno ili fizičko lice. Zahtjev mora sadržavati idejno rješenje spomenika ili simbola i obrazloženje razloga i svrhe njihovog postavljanja.

O zahtjevu odlučuje nadležno odjeljenje Vlade Distrikta, u skladu sa odredbama upravnog postupka, kao i zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja uređenja prostora i građenja.

Odluka donesena u upravnom postupku je predmet verifikacije posebne komisije Skupštine Distrikta.

Član 6

Skupština Distrikta će, na principu ravnopravnosti svih konstitutivnih naroda, formirati posebnu komisiju koja će odlučiti o tome da li postavljanje spomenika ili simbola zadovoljava uslove predviđene ovim zakonom. Komisija će odluke donositi jednoglasno.

Nadležno odjeljenje Vlade Distrikta je dužno dostaviti, odmah po okončanju upravnog postupka po zahtjevu za postavljanje spomenika ili simbola, kompletan predmet sa svom relevantnom dokumentacijom komisiji iz prethodnog stava. Postavljanje spomenika ili simbola ne može otpočeti prije nego što komisija donese svoju odluku.

Član 7

Vlasnik spomenika ili simbola je dužan:

- da spomenik ili simbol održava,
- da se pridržava svih mjera u vezi sa održavanjem i zaštitom koje mogu biti određene od nadležnog organa,
- da bez odlaganja obavijesti nadležni organ o svim pravnim ili fizičkim promjenama nastalim u vezi sa spomenikom ili simbolom.

Statusne promjene vlasnika spomenika ili simbola ne utiču na njegove obaveze utvrđene ovim članom.

Član 8

Svi spomenici i simboli se upisuju u poseban registar koji vodi Odjeljenje za javni registar Vlade Distrikta.

U registar se upisuju svi relevantni podaci vezani za spomenik ili simbol, a posebno naziv, vlasnik i lokacija.

III. ODRŽAVANJE I ZAŠTITA

Član 9

Radnje koje je potrebno preduzeti u cilju održavanja, restauracije ili zaštite spomenika ili simbola mogu se vršiti samo na osnovu izričitog odobrenja nadležnog organa.

Radnje kojima se na bilo koji način mijenja izgled spomenika ili simbola ili se utiče na razloge ili svrhu njihovog postavljanja, mogu se vršiti samo na osnovu odluke komisije iz člana 6 ovog zakona.

Član 10

Kad je vlasnik spomenika ili simbola nepoznat ili je prestao postojati ili kad ne preduzima mjere zaštite, a postoji opasnost od oštećenja ili uništenja, Skupština Distrikta može, na prijedlog gradonačelnika Distrikta, odlučiti da se preduzmu mjere u cilju zaštite.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Član 11

Novčanom kaznom kaznit će se za prekršaj vlasnik spomenika ili simbola i to: fizičko lice do 3.000 KM, a pravno lice do 10.000 KM:

- ako se ne pridržava mjera u vezi sa održavanjem ili zaštitom koje su određene od nadležnog organa,

- ako ne obavijesti nadležni organ o pravnim ili fizičkim promjenama nastalim u vezi sa spomenikom ili simbolom,
- ako preduzima radnje u cilju održavanja, restauracije ili zaštite bez ili protivno odobrenju nadležnog organa.

Član 12

Novčanom kaznom kaznit će se za prekršaj vlasnik spomenika ili simbola i to: fizičko lice do 5.000 KM, a pravno lice do 30.000 KM:

- ako bez odluke ili protivno odluci komisije iz člana 6 preduzima radnje kojima se na bilo koji način mijenja izgled spomenika ili simbola ili se utiče na razloge ili svrhu njihovog postavljanja.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13

Smatra se da su svi spomenici i simboli, koji su postavljeni na javnim površinama do 1992. godine postavljeni u skladu sa ovim zakonom uz obavezu očuvanja njihovog autentičnog oblika i sadržaja i to:

SPOMEN-GROBLJA:

- Spomen-groblje u Brčkom,
- Spomen-groblje u Bukviku,
- Spomen-groblje u Gornjem Rahiću,
- Spomen-groblje u Potočarima,
- Spomen-groblje u Ražljevu,
- Spomen-groblje u Brezovom Polju.

SPOMEN-BISTE U BRČKOM:

U Spomen-groblju:

- Ahmeta Kobića, Hase Burića, Mirka Filipovića i Pere Ćuskića.

U gradu Brčkom:

- Milana Marinkovića, Hariza Suljića i Ivica Đermanovića, u parku ispred Grand hotela «Posavina»;
- Branka Kisića, ispred zgrade Vlade Brčko distrikta;
- Braće Salihodžića, ispred zgrade «Šipada»;
- Veljka Lukića-Kurjaka, u krugu Osnovnog suda;
- Jelenke Vočkić, ispred I osnovne škole;
- Tamare Begović, ispred IV osnovne škole;
- Zaima Mušanovića, ispred III osnovne škole;
- Boriše Kovačevića, ispred Ekonomske škole;
- Milana Ostojića-Šubare, kod «Interpleta».

Data je saglasnost Vladi Brčko distrikta BiH da se postamenti ovih spomen-bista premjeste u Spomen-groblje u Brčkom.

SPOMEN-OBILJEŽJA U BRČKOM:

- na ušću Brke u Savu, obilježeno paljenje šlepera natovarenih za Njemačku;
- na Savskom mostu, obilježeno strijeljanje Srba, Jevreja i drugih antifašista od ustaša;
- na kući Gojka Sekulića u ulici Slavka Bašića, obilježeno održavanje sastanaka Mjesnog komiteta KPJ Brčko i održavanje veze sa Sreskim i Oblasnim komitetom KPJ, a da veza nije otkrivena u toku cijelog rata;
- na dijelu zgrade u ulici J. J. Zmaja, obilježeno održavanje Druge konferencije Socijalističke radničke partije (komunista) na kojoj su izabrani delegati za

Drugi kongres u Vukovaru, a to su: Meho Ahmetović, Mihajlo Hajduk i Filip Filipović;

- u Grčici, spomen obilježje braći Ćuskić.

SPOMEN-OBILJEŽJA U BUKVIKU:

- kod Zadrugnog doma, obilježeno formiranje 16. muslimanske NOU brigade, obavljeno 21. septembra 1943. godine;
- na putu za Donji Bukvik, obilježeno mjesto pogibije Janka Vasića, jednog od organizatora ustanka u ovom kraju;
- kod crkve u Bukviku, obilježeno strijeljanje Pavla Sekulića, Joke Dragičević i Pere Jovičića.

SPOMEN-BISTE U BUKVIKU:

- Nasti Nakiću, Petru Kaurinoviću, Janku Vasiću i Jovi Pajiću Brki, postavljene u Spomen-groblju.

U SEONJACIMA:

- spomenik palim borcima NOR-a.

U BOSANSKOJ BIJELOJ:

- spomen obilježje na mjestu formiranja 36. vojvođanske NOU divizije, postavljeno na Zadrugnom domu.

U MAOČI:

- spomenik Arifu Derviševiću, postavljen u dvorištu škole;
- spomen-obilježje gdje je strijeljan Arif Dervišević;
- spomen-obilježje na mjestu gdje su se 1944. godine partizanima i to 18. hrvatskoj NOU brigadi predali 768 pripadnika 13. SS handžar-divizije;
- spomen-obilježje palim borcima NOR-a iz Maoče.

U DONJIM FATOVIMA:

- spomen-obilježje gdje su strijeljani karavlasli.

U PALANCI:

- spomen-obilježje palim borcima NOR-a.

U BRODU KOD BRČKOG:

- spomenik palim borcima NOR-a.

U GORNJEM ZOVIKU:

- spomenik palim borcima NOR-a.

U MILADIJAMA:

- spomen-obilježje kod Aganova hana, obilježena borba sa ustašama;
- spomen-obilježje na Trešnjici, obilježena borba i zarobljavanje ustaša i domobrana.

U RAŽLJEVU:

- spomenik – poziv na ustanak;
- spomen-obilježje borcima NOR-a, postavljeno na Zadružnom domu;
- spomen-obilježje kod Mehagina hana, obilježena borba s četnicima;
- spomen-obilježje u Petkovači, obilježena Prva ustanička puška.

U BREZOVOM POLJU:

- spomenik palim borcima NOR-a, postavljen ispred Zadružnog doma.

Član 14

Smatra se da su slijedeći spomenici, koji su postavljeni na javnim površinama od 1992. godine do 5. marta 1999. godine, postavljeni u skladu sa ovim zakonom:

- spomenik u Ražljevu, postavljen na k. č. br. 158 k. o. Ražljevo,
- spomenik u Stanovima, postavljen na k. č. br. 1045/1 k. o. Stanovi,
- spomenik u Donjem Breziku, postavljen na k. č. br. 69/1 k. o. Brezik 2,
- spomenik u Potočarima, postavljen na k. č. br. 197/2 k. o. Potočari,
- spomenik u Grbavici, postavljen na k. č. br. 411 i 408 k. o. Grbavica,
- spomenik u Brčkom, postavljen na k. č. br. 1474 k. o. Brčko 2,
- spomenik u Brčkom, postavljen na k. č. br. 1461, 1462, 486 i 495/3 k. o. Brčko 1,
- spomenik u Šatorovićima, postavljen na k. č. br. 597 k. o. Šatorovići,
- spomenik u Maoči, postavljen na k. č. br. 1673/1 k. o. Maoča,
- spomenik u Gornjem Rahiću, postavljen na k. č. br. 2577 k. o. Gornji Rahić,
- spomenik u Dubravama, postavljen na k. č. br. 1221 k. o. Dubrave,
- spomenik u Prijedoru, postavljen na k. č. br. 1154/3 k. o. Gornja Skakava,
- spomenik u Gornjoj Skakavi, postavljen na k. č. br. 1154/1 k. o. Gornja Skakava,
- spomenik u Boću, postavljen na k. č. br. 628 k. o. Boće.

Smatra se da su spomenici, koji su postavljeni na javnim površinama u periodu od 1992. godine do 5. marta 1999. godine, a koji nisu navedeni u prethodnom stavu, postavljeni suprotno ovom zakonu i bit će izmješteni s javnih površina, u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 15

U cilju postizanja pune ravnopravnosti svih konstitutivnih naroda u Distriktu, bit će postavljeni spomenici Bošnjaka i Hrvata u užem dijelu grada Brčko između Savske džamije i katoličke crkve. Lokacije i dimenzije ovih spomenika će odgovarati spomeniku «Srpskim braniocima Brčkog».

Idejno rješenje, oblik i naziv spomenika iz prethodnog stava će odrediti podnosioci zahtjeva. Nadležno odjeljenje Vlade Distrikta će odrediti mikrolokaciju i izdati potrebne saglasnosti i dozvole, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Član 16

Udruženja građana, koja se bave pitanjima civilnih žrtava rata, mogu podnijeti zahtjev za podizanje spomenika civilnim žrtvama rata u kojem će odrediti idejno rješenje i naziv spomenika.

Nadležno odjeljenje Vlade će, u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva, izdati sve potrebne saglasnosti i dozvole za podizanje spomenika iz prethodnog stava.

Član 17

Gradonačelnik Distrikta će preduzeti sve mjere neophodne za uklanjanje simbola sa javnih površina, koji nisu u skladu s članom 10 Aneksa Konačne arbitražne odluke za Brčko.

Član 18

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine».

Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA

Broj: 0-02-022-356/03
Brčko, 15. oktobar 2003. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA

Mirsad Đapo, dipl. pravnik